

Bildningsförvaltningen

Bildningskontoret

REG: 111 C: S: <P, rJ SLIET
Ut bildn in r, dq 1; ir l en... : l l e l
" 0 isl rtJ lc rn
Ink. 2019 -05- 1 4

Dnr. V.z/W / q/000J1 J5

YTTRANDE

2019-05-10

Dnr U2019/00243/S

Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

Betänkandet S002019:4

Framtidsval- Karriärvägledning för individ och samhälle (dnr 02019/00243/S)

Sammanfattning

I sin helhet anser vi att utredningen visar på områden som behöver utvecklas och kvalitetssäkras. Vi delar uppfattningen att det finns stora variationer i kvalitet och engagemang mellan olika kommuner och skolor och att vägledning är en lågt prioriterad fråga i dagsläget.

Det är viktigt att få en tydligare grund i styrning, ledning och samordning, när det gäller vägledningsfrågor, detta för att säkerställa likvärdigheten i elevernas möjligheter till utökad vcltkompetens .

Utredningens förslag

1. Förtydligande av vad vägledning är - individuellt och generellt

Vi funderar över begreppet *karriärvägledning* och om begreppet är relevant och hur det förstås av ungdomar och personal.

Vi anser att den generella vägledningen och ungdomarnas kontakter med yrkeslivet måste utökas och förbättras. Kunskapen hos ungdomar gällande vilka yrken som det finns är mycket begränsad och det är viktigt att man breddar den bas och den kompetens som vägledningen ska utgå ifrån.

2. Förtydligande av elevernas tillgång till individuell handledning

Olika elever har olika behov och många elever har stort behov av individuell handledning. Det finns en fara i att formulera ett uppdrag som kan komma att kräva stora resurser och att det blir kostnadsdrivande för skolhuvudmännen.

3. Individuell vägledning vid vissa tillfällen

I grunden är detta ett bra förslag för att försäkra sig om en mer sammanhållen vägledning. Några svårigheter kan identifieras, tex att man ofta upprättar individuella utvecklingsplaner i grundskolan och inte alltid kvalitetssäkrar överlämningarna till nästa utbildningsnivå. Det kan vara svårt att avsätta reurser som behövs, då många elever, framförallt bland nyanlända har stora och kontinuerliga behov av vägledning.

4. Förstärkt arbetslivskunskap och Framtidsval

Detta är ett mycket bra förslag. Då eleverna har begränsad kunskap om arbetslivet, så behövs det insatser för att bredda förståelsen.

Det borde finnas möjligheter att anställa en ny personalkategori "en syvish" som arbetar konkret med eleverna i grupp, ut mot t.ex. företag och AF under handledning av studie- och yrkesvägledarna i kommunen. Definierade insatser gällande vägledning bör även omfatta elever i tidiga skolår och elever i förskolan.

Insatserna behöver även omfatta gymnasiet och elever på IMSPR.

Innehållet i Framtidsval bör diskuteras i samråd med alla övriga ämnen i grundskolan och i förskolans verksamhet. Varje huvudman bör se igenom sin egen organisation och identifiera saker som redan görs inom den egna verksamheten och hantera detta i sina studie- och yrkesvägledningsplaner.

5. Förstärkning av det generella vägledningsperspektivet i olika ämnen

A. Utökade möjligheter att utbilda sig till vägledare

Förslagen är bra men det borde också finnas möjlighet att införa alternativa kortare utbildningar för mer specificerade uppgifter inom vägledningen.

B. Tydligare styrning, ledning och samordning

Kommunerna behöver ha en studie- och yrkesvägledningsplan som både är resurssatta och som följs upp kontinuerligt. Resurser behövs skjutas till för att skolhuvudmannen ska kunna genomföra det utökade uppdraget. Rektors frihet att utforma sin organisation krockar ibland med huvudmannens ambitioner.

C. Digitala vägledningsstöd

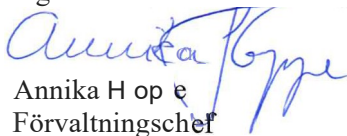
Förutom Skolverket bör andra statliga myndigheter involveras t.ex. AF.

Allmänna reflektioner

Det finns ett stort behov av kompetenshöjande insatser både för lärare och rektorer.

Det är viktigt att det finns ett realistiskt tidsperspektiv vid införande. Kanske det finns möjlighet till stegvis införande?

Hur effektiv är nuvarande Syv-utbildning? Matchar utbildningsinnehåll med nuvarande och kommande uppdrag? Går det att ändra innehåll i utbildningen och ev. förkorta utbildningen? Kan det utfärdas legitimation till studielärare och yrkesvägledare?

Annika Höpfe
Förvaltningschef